

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Zala megyei Intézete
Zalaegerszeg

Zalaegerszegi szív és érbetegek egyesülete
Zalaegerszeg

KONFERENCA »Za boljše zdravje Romov«

Murska Sobota, 5. julij 2006

Organizatorja konference sta Pomursko društvo za boj proti raku in Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota.

Aktivnosti »**Za boljše zdravje Romov**« predstavljajo prizadevanja pomurskih strokovnjakov s področja javnega zdravja za boljše zdravje Romov v Pomurju.

Namen vseh aktivnosti je zmanjševanje neenakosti v zdravju.

Pomembne aktivnosti s področja izboljšanja zdravja pomurskih Romov potekajo od leta 2005 s projektom **Romska skupnost – Zmanjševanje razlik v zdravju**. Nosilec projekta je Pomursko društvo za boj proti raku s partnerji Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Zvezo Romov Slovenije, Centrom za zdravje in razvoj, Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Zala megyei Intézete Zalaegerszeg in Zalaegerszegi szív és érbetegek egyesülete Zalaegerszeg.

Namen projekta: Prispevati k zmanjševanju razlik v zdravju skozi promocijo zdravja.

Cilj projekta:

- Raziskati z zdravjem povezan vedenjski slog romske populacije v Pomurju.
- Dvig ozaveščenosti o ozdravem načinu življenja med romsko populacijo.
- Razvoj pristopov na področju promocije zdravja.

Aktivnosti v projektu:

- edukacija anketarjev in edukatorjev,
- izbor in motivacija romskih koordinatorjev,
- raziskava z zdravjem povezanega vedenjskega sloga med romsko populacijo,
- priprava izhodišč za zmanjševanje razlik v zdravju v romski populaciji,
- intervencija-svetovanje v romski družini,
- tematska številka v časopisu »Romano them.Romski svet«,
- konferenca,
- medijske aktivnosti

Nekateri izsledki raziskave o vedenjskem slogu pomurske romske populacije:

Raziskava je presečna epidemiološka raziskava. Uporabljen je bil vprašalnik CINDI Health Monitor Questionai-Z zdravjem povezan vedenjski slog (delno prirejen).

Anketirano je bilo 259 odraslih prebivalcev romske skupnosti Pomurja.

Osnovni demografski podatki kažejo, da ima polovica anketiranih nedokončano osnovno šolo, komaj četrtina ima končano osnovno šolo, večina anketiranih je nezaposlenih.

Iz ankete je razvidno, da so pri anketirani populaciji bolezni dihal, nekatere bolezni srca, sladkorna bolezen ter zvišan krvni tlak pogostejši kot pri ostalih prebivalcih Pomurja.

Kadi več kot polovica anketirancev, kar je enkrat več kot med ostalo populacijo. Pogostejše so tudi nezdrave prehranske navade – neustrezno število obrokov, pogosto uživanje ocvrtih jedi, belega kruha, premalo sadja in zelenjave, uživanje polnomastnega mleka, premalo mleka v vsakdanji prehrani ter dosoljevanje hrane.

Spremembe v prehranskih navadah v zadnjem letu so tudi manj pogoste kot pri ostali populaciji.

Anketiranci so tudi premalo telesno aktivni.

Med anketiranci je indeks telesne mase večji kot 30 pri tretjini populacije, samo tretjina jih ima primeren indeks telesne mase.

Zaključki raziskave:

- življenjski slog anketiranih Romov je nezdrav (kajenje, prehrana, alkohol, gibanje).
- Življenjski slog anketiranih Romov je slabši kot življenjski slog anketirane populacije.

Projekt vključuje tudi razvoj komunikacijskih oblik in spretnosti z romsko populacijo (priloga v romskem časopisu Romano them, sklop radijskih oddaj na romske radiu, neformalni kontakti, ...) razvoj pristopa terenskega dela, terensko delo, svetovanje v družini, pridobivanje izkušenj strokovnjakov s področja javnega zdravja.

Aktivnosti za izboljšanje zdravja pomurskih Romov potekajo tudi na specifičen način na **Zavodu za zdravstveno varstvo Murska Sobota**. Preko inovativnih metod dela z manjšo skupino, poteka od leta 2004 v okviru programa **Zdrava skupnost**, razvoj in pilotna izvedba aktivnosti za boljše zdravje v romskem naselju Kamenci (Občina Črenšovci).

V prihodnje si bomo strokovnjaki s področja javnega zdravja še naprej prizadevali za izboljšanje zdravja ter zmanjševanje razlik v zdravju tudi romske populacije.